

Briuselis, 2020 m. liepos 17 d.

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR PAVOJINGŲJŲ CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ EKSPORTO IR IMPORTO SRITIES ES TAISYKLĖS (SUTIKIMAS, APIE KURĮ PRANEŠAMA IŠ ANKSTO)

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama atsižvelgiant į šį pranešimą įvertinti pavojingųjų cheminių medžiagų⁵ importą iš Jungtinės Karalystės ir jų eksportą į Jungtinę Karalystę bei atitinkamai pritaikyti savo praktiką.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariama:

- ES cheminių medžiagų taisyklės, pvz., REACH;
- ES importo ar eksporto muitinės procedūros.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

Be to, atkreipiamas dėmesys į bendresnio pobūdžio pranešimą apie draudimus ir apribojimus, įskaitant importo ir eksporto licencijas.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebus taikomos pavojingųjų cheminių medžiagų eksporto ir importo ES taisyklės⁷. Cheminių medžiagų vežimas iš ES į Jungtinę Karalystę taps eksportu iš ES, o cheminių medžiagų vežimas iš Jungtinės Karalystės į ES – importu į ES. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

- norint pasibaigus pereinamajam laikotarpiui eksportuoti Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedo 1 dalyje nurodytas chemines medžiagas iš ES į Jungtinę Karalystę, apie tai reikės pranešti paskirtajai nacionalinei institucijai likus bent 35 dienoms iki numatomos eksporto dienos⁸;
- norint pasibaigus pereinamajam laikotarpiui eksportuoti Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedo 2 dalyje nurodytas chemines medžiagas iš ES į Jungtinę Karalystę, reikės gauti aiškų Jungtinės Karalystės sutikimą dar prieš eksportą, nebent, eksportuotojui paprašius, eksportuojančios valstybės narės paskirtoji nacionalinė institucija, pasikonsultavusi su Komisija, nuspręstų, kad tokio aiškaus sutikimo nereikia, nes cheminė medžiaga yra licencijuota, registruota arba autorizuota Jungtinėje Karalystėje⁹;

⁵ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 649/2012 dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo (OL L 201, 2012 7 27, p. 60).

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt

⁷ Dėl Reglamento (EB) Nr. 649/2012 taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

⁸ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 8 straipsnis.

⁹ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 14 straipsnis.

- norint pasibaigus pereinamajam laikotarpiui eksportuoti Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedo 3 dalyje nurodytas chemines medžiagas iš ES į Jungtinę Karalystę, reikės gauti aiškų Jungtinės Karalystės sutikimą, kuris pateikiamas arba kaip atsakymas dėl importo pagal Roterdamo konvenciją dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje (toliau – Konvencija), arba kaip atsakymas į prašymą duoti aiškų sutikimą¹⁰;
- norint pasibaigus pereinamajam laikotarpiui iš Jungtinės Karalystės į ES eksportuoti Konvencijos III priede išvardytas chemines medžiagas, bus reikalingas ES importo sprendimas¹¹;
- bet kokiam į Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedą įtrauktų cheminių medžiagų eksportui iš ES į Jungtinę Karalystę ir bet kokiam šių cheminių medžiagų importui iš Jungtinės Karalystės į ES pasibaigus pereinamajam laikotarpiui bus taikomi Reglamento (ES) Nr. 649/2012 10 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai;
- pasibaigus pereinamajam laikotarpiui ES nebeinformuos trečiųjų šalių apie eksportą iš Jungtinės Karalystės. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui ECHA nutrauks visas su Jungtinės Karalystės eksportuotojais susijusias dar neužbaigtas pranešimo procedūras;
- be to, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomi ES atsakymai dėl Konvencijos III priede nurodytų cheminių medžiagų importo¹²;
- pasibaigus pereinamajam laikotarpiui iš ES į Jungtinę Karalystę eksportuojamos cheminės medžiagos turi atitikti cheminių medžiagų pakavimo ir ženklavimo ES taisykles, nebent tos nuostatos prieštarautų kokiems nors specialioms importuojančių šalių ar kitų valstybių reikalavimams¹³;
- be to, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui iš Jungtinės Karalystės gaunamus pranešimus apie eksportą pagal Konvencijos 12 straipsnį ECHA perduos valstybėms narėms per ePIC sistemą¹⁴.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekama ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

¹⁰ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 14 straipsnis.

¹¹ Konvencijos 11 straipsnis.

¹² Reglamento (ES) Nr. 649/2012 13 straipsnis.

¹³ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 17 straipsnis.

¹⁴ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 9 straipsnis.

Pavyzdys. Reglamentas (ES) Nr. 649/2012 netaikomas konkrečiai pavojingųjų cheminių medžiagų siuntai, kurios gabenimas tarp ES ir Jungtinės Karalystės pereinamojo laikotarpio pasibaigimo metu dar nėra užbaigtas.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹⁵. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁶.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁷.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Reglamentas (ES) Nr. 649/2012 taikomas Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁸.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- cheminių medžiagų judėjimas tarp Šiaurės Airijos ir ES eksportu ir importu nelaikomas, todėl tokioms siuntoms Reglamentas (ES) Nr. 649/2012 netaikomas;
- Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priede nurodytų cheminių medžiagų eksportas iš Šiaurės Airijos į trečiąją šalį turi atitikti to reglamento reikalavimus: be kita ko, per ePIC sistemą turi būti pateikti pranešimai apie eksportą, o Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedo 2 ir 3 dalyse nurodytų cheminių medžiagų atveju turi būti gautas aiškus importuojančios šalies sutikimas;
- ES atsakymai dėl Konvencijos III priede nurodytų cheminių medžiagų importo iš trečiųjų šalių į Šiaurės Airiją tebebus taikomi ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui¹⁹;

¹⁵ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁶ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁷ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁸ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 23 skirsnis.

¹⁹ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 13 straipsnis.

- atsakomybė už atsakymų pateikimą, kai gaunami prašymai duoti aiškų sutikimą dėl cheminių medžiagų eksporto į Šiaurės Airiją iš Didžiosios Britanijos ar trečiųjų šalių, tenka ES;
- Reglamento (ES) Nr. 649/2012 10 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai taikomi Šiaurės Airijoje įsisteigusiems importuotojams ir eksportuotojams, kurie vykdo eksportą į Didžiąją Britaniją arba į trečiąją šalį ir kurie vykdo importą iš Didžiosios Britanijos arba iš trečiosios šalies.

Pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 6 straipsnio 1 dalį Sąjungos teisės nuostatos, kurios taikytinos pagal šį protokolą ir kuriomis uždraudžiamas ar ribojamas prekių eksportas, prekybai tarp Šiaurės Airijos ir kitų Jungtinės Karalystės dalių taikomos tik tiek, kiek tai būtina reikalinga pagal kokius nors Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priede nurodytų cheminių medžiagų eksportas iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją turi atitikti tik tas reglamento taisykles, kuriomis įgyvendinama Konvencija. Pavyzdžiui, eksportuotojas turi pranešti apie cheminės medžiagos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 649/2012 I priedo 2 dalyje, eksportą iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją, tačiau nereikalaujama gauti aiškaus Jungtinės Karalystės sutikimo dėl Didžiosios Britanijos;
- cheminių medžiagų pakavimo ir ženklinimo taisyklės²⁰ taikomos cheminių medžiagų eksportui iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją tik tiek, kiek būtina laikytis Konvencijos 13 straipsnio.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese²¹.

Papildomos informacijos pateikiama „Brexit’ui“ skirtoje ECHA svetainėje (<https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu>) ir pavojingųjų cheminių medžiagų eksporto ir importo ES taisyklėms skirtose Komisijos svetainėse (https://ec.europa.eu/environment/chemicals/trade_dangerous/regulation/index_en.htm). . Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Aplinkos generalinis direktoratas

²⁰ Reglamento (ES) Nr. 649/2012 17 straipsnis.

²¹ Tais atvejais, kai būtina keisti informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.